

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

5. února 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Zemědělství — Společná zemědělská politika — Nařízení (EHS) č. 2078/92 — Způsoby zemědělské produkce slučitelné s požadavky na ochranu životního prostředí a zachování přírodního prostředí — Dlouhodobé vyčlenění zemědělské půdy pro účely spojené s životním prostředím — Agroenvironmentální podpory vyplácené držitelům zemědělské půdy a spolufinancované Evropskou unií — Postavení příjemce takové podpory“

Ve věci C-498/13,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Symvoulio tis Epikrateias (Řecko) ze dne 1. srpna 2013, došlým Soudnímu dvoru dne 16. září 2013, v řízení

Agrooikosystemata EPE

proti

Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon,

Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon

Perifereia Thessalias (Perifereaki Enotita Magnisias),

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení A. Borg Barthet (zpravodaj), vykonávající funkci předsedy šestého senátu, E. Levits a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Agrooikosystemata EPE P. Giatagantzidisem, dikigoros,
- za Ypourgos Oikonomikon a Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon, jakož i za řeckou vládu I. Chalkiasem a E. Leftheriotou, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi J. Aquilina a D. Triantafyllouem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: řečtina.

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (EHS) č. 2078/92 ze dne 30. června 1992 o způsobech zemědělské produkce slučitelných s požadavky na ochranu životního prostředí a zachování přírodního prostředí (*neoficiální překlad*) (Úř. věst. L 215, s. 85) a nařízení Komise č. 746/96 ze dne 24. dubna 1996, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 2078/92 (*neoficiální překlad*) (Úř. věst. L 102, s. 19).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Agrooikosystemata EPE (dále jen „Agrooikosystemata“) na jedné straně a Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon (ministrem hospodářství a financí) a Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimou (ministrem pro rozvoj zemědělství a potravinářství) a Perifereia Thassalias (Perifereaki Enotita Magnisias) (region Thesálie, okres Magnésie) na druhé straně, ve věci vyloučení zemědělské půdy pronajaté společností Agrooikosystemata z programu dlouhodobého vyčlenění zemědělské půdy (dále jen „program DVZP“).

Právní rámec

Nařízení č. 2078/92

- 3 Druhý, čtvrtý, desátý, jedenáctý a dvanáctý bod odůvodnění nařízení č. 2078/92 byl následujícího znění:

„vzhledem k tomu, že opatření ke snížení zemědělské produkce v rámci Společenství mají mít pozitivní vliv na životní prostředí;

[...]

vzhledem k tomu, že zemědělci mohou na základě vhodného režimu podpor skutečně plnit užitečnou funkci pro celou společnost zavedením nebo dalším využíváním způsobů zemědělského hospodaření v souladu se vzrůstající potřebou ochrany a zlepšování stavu životního prostředí, přírodních zdrojů, půdy a genetické rozmanitosti a zachování přírodního prostředí a krajiny;

[...]

vzhledem k tomu, že rozsah problémů vyžaduje, aby režimy byly uplatňovány ve prospěch všech zemědělců Společenství, kteří se zaváží provozovat zemědělské podnikání způsobem, který povede k ochraně, zachování nebo zlepšení životního a přírodního prostředí a k vyloučení jakékoliv jiné intenzifikace zemědělské produkce;

vzhledem k tomu [...] se ukazuje [...] jako vhodné zavést režim umožňující dlouhodobé vyčlenění zemědělské půdy pro účely spojené s životním prostředím a ochranou přírodních zdrojů;

vzhledem k tomu, že opatření navrhovaná tímto nařízením mají motivovat zemědělce k přijetí závazků týkajících se způsobů zemědělství slučitelných s požadavky na ochranu životního prostředí a zachování přírodního prostředí a přispět k rovnováze na trhu; že mají zemědělcům poskytnout kompenzaci za ztráty příjmů způsobené snížením produkce nebo zvýšením nákladů a za roli, kterou hrají při zlepšování životního prostředí.“ [*neoficiální překlad*]

4 Podle článku 1 nařízení č. 2078/92:

„Zavádí se režim podpory Společenství spolufinancovaný Evropským zemědělským orientačním a záručním fondem (EZOZF), sekce ‚záruky‘, aby

- podpořil změny plánované v souvislosti se společnou organizací trhů,
- přispěl k dosažení cílů politik Společenství v oblasti zemědělství a životního prostředí,
- přispěl k tomu, aby byl zemědělcům poskytován přiměřený příjem.

Tento režim podpory Společenství má:

- a) upřednostnit způsoby zemědělské produkce, které snižují znečišťující účinky zemědělství, což při omezení produkce přispívá rovněž k lepší rovnováze na trhu“;
- b) upřednostnit environmentálně příznivou extenzifikaci rostlinné produkce a chovu skotu a ovcí, včetně přeměny orné půdy v travní porosty;
- c) upřednostnit způsoby využití zemědělské půdy, které jsou v souladu s ochranou a zlepšováním životního prostředí, krajiny a jejích znaků, přírodních zdrojů, půdy a genetické rozmanitosti;
- d) podporovat údržbu opuštěné zemědělské a lesní půdy, je-li to považováno za nezbytné z ekologických důvodů, z důvodů přírodních nebezpečí nebo nebezpečí požáru, a předcházet tak rizikům spojených s poklesem počtu obyvatel v zemědělských oblastech;
- e) podporovat dlouhodobé vyčlenění zemědělské půdy pro účely spojené s životním prostředím;
- f) podporovat zpřístupnění pozemků veřejnosti a volnočasovým aktivitám;
- g) upřednostnit zvyšování informovanosti a odborného vzdělávání zemědělců v oblasti zemědělské produkce slučitelné s požadavky na ochranu životního prostředí a zachování přírodního prostředí.“

5 Článek 2 odst. 1 tohoto nařízení stanovil:

„Za podmínky, že má režim podpor pozitivní účinky na životní a přírodní prostředí, může sestávat z podpor zemědělcům, kteří se zaváží

[...]

- e) udržovat opuštěnou zemědělskou a lesní půdu;
- f) nejméně na dvacet let vyčlenit zemědělskou půdu k jejímu využití pro účely související s životním prostředím, a to zejména s cílem zřídit rezervace biotopů či přírodní parky nebo na ochranu vod;

[...]“

6 Článek 4 odst. 1 uvedeného nařízení stanovil:

„Držitelům zemědělské půdy, kteří přijmou na dobu nejméně pěti let jeden nebo více závazků uvedených v článku 2, bude v souladu s programem použitelným v dané oblasti, poskytnuta roční prémie za snížený hektar nebo dobytčí jednotku. V případě vyčlenění půdy činí doba trvání tohoto závazku dvacet pět let.“

7 Článek 5 nařízení č. 2078/92 uváděl:

„1. Členské státy stanoví za účelem dosažení cílů tohoto nařízení v rámci obecně závazných právních předpisů uvedených v čl. 3 odst. 4 nebo oblastních programů:

- a) podmínky pro poskytnutí podpory;
- b) výši podpor v závislosti na závazku přijatém příjemcem a v závislosti na ztrátách příjmu, jakož i stimulační povaze opatření;
- c) podmínky, za kterých lze podporu za údržbu opuštěných ploch uvedených v čl. 2 odst. 1 bodu e) poskytnout v případě nedostupnosti zemědělců jiným osobám než zemědělcům;

[...]

2. Žádnou podporu podle tohoto nařízení nelze poskytnout pro plochy, které jsou předmětem režimu vyčlenění půdy Společenství, jež jsou využívány pro nepotravinářskou výrobu.[...]“ (*neoficiální překlad*)

8 Nařízení č. 2078/92 bylo zrušeno čl. 55 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení (Úř. věst. L 160, s. 80; Zvl. vyd. 03/25, s. 391).

9 Podle čl. 55 odst. 3 nařízení č. 1257/1999 se však nařízení a ustanovení zrušená podle odstavců 1 a 2 tohoto článku 55 nadále použila na akce schválené Komisí Evropských společenství v rámci uvedených nařízení před 1. lednem 2000.

Nařízení č. 746/96

10 Článek 1 nařízení č. 746/96 stanovil:

„Podpory pro zemědělské podniky uvedené v čl. 2 odst. 1 nařízení (EHS) č. 2078/92 jsou poskytovány pro závazky, které mají pozitivní účinky na životní a přírodní prostředí. S přihlédnutím k cílům uvedeným v článku 1 uvedeného nařízení musí tyto závazky zvýšit slučitelnost způsobů produkce s požadavky na ochranu životního prostředí a přispět ke zlepšení osvědčených zemědělských postupů.“ (*neoficiální překlad*)

Rozhodnutí 2000/115/ES

11 Příloha I rozhodnutí Komise 2000/115/ES ze dne 24. listopadu 1999 o definicích ukazatelů, seznamu zemědělských produktů, výjimkách z definic a o regionech a okrscích, pokud jde o zjišťování o struktuře zemědělských podniků (Úř. věst. 2000, L 38, s. 1; Zvl. vyd. 03/28, s. 241), nadepsaná „Definice a vysvětlivky týkající se seznamu ukazatelů používaných po r. 1997 pro zjišťování společenství o struktuře zemědělských podniků“, definuje zemědělské podniky následovně:

„Technicko-hospodářská jednotka, která podléhá jednotnému vedení a produkuje zemědělské produkty. Zemědělský podnik také může produkovat další (nezemědělské) produkty a služby.“

12 Podle bodu B/01 uvedené přílohy:

„Držitel zemědělského podniku je fyzická osoba, skupina fyzických osob nebo právnická osoba, na jejíž účet a jejímž jménem se zemědělský podnik provozuje a která je právně a hospodářsky odpovědná za zemědělský podnik, tj. nese hospodářské riziko za zemědělský podnik. Držitel může zemědělský podnik přímo vlastnit, mít jej v pronájmu, nebo být dědičný dlouhodobý nájemce, uživatel nebo

svěrenecký správce. [Všichni společníci společného zemědělského podniku, kteří se účastní zemědělských prací v zemědělském podniku, jsou považováni za držitele zemědělského podniku. (*neoficiální překlad*)]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 13 Společnost Agrooikosystemata byla založena ve formě společnosti s ručením omezeným, jejímž předmětem činnosti je zejména studium, provádění programů a projektů, které se týkají ochrany, obnovy a rozvoje přírodního a zemědělského prostředí, rozvoj iniciativ a akcí na podporu ochrany životního prostředí, vyhotovování studií o dopadech na životní prostředí, jakož i studium a provádění programů pro účely rozvoje venkova.
- 14 V roce 1997 si společnost Agrooikosystemata pronajala v okrese Magnésie půdu o rozloze 237,4 hektarů, aby tam vytvořila zejména biotopy a ekologické parky.
- 15 Dne 26. ledna 1998 uzavřela společnost Agrooikosystemata s ředitelem ředitelství pro zemědělský rozvoj tohoto okresu, jakožto zástupcem ministra pro zemědělský rozvoj a potravinářství, dohodu o využívání zemědělské půdy v rámci programu DVZP stanoveného nařízením č. 2078/92.
- 16 Dotyčná půda byla od roku 1998 začleněna do tohoto programu na 20 let. Společnost Agrooikosystemata přijala různé závazky spojené s uskutečňováním cílů sledovaných uvedeným programem a podléhající kontrolě a jako protiplnění pobírala základní finanční podporu na hektar, jakož i dodatečnou podporu po dobu 5 let na vytvoření přírodního parku.
- 17 V červnu 2005 dospěl ústřední kontrolní výbor programu DVZP na řeckém území k závěru, že navzdory skutečnosti, že tato zemědělská půda splňuje podmínky uvedeného programu, nesplnila společnost Agrooikosystemata podmínky, aby se stala příjemcem uvedených podpor.
- 18 Podle tohoto výboru se programu DVZP mohou účastnit fyzické nebo právnické osoby, které v okamžiku začlenění jejich zemědělské půdy do tohoto programu disponovaly příjmem plynoucím z jejich zemědělské činnosti vykonávané na způsobilé půdě, o který by mohly být připraveny z důvodu plánovaného poklesu produkce nebo také zvýšení nákladů produkce.
- 19 Naproti tomu se podle tohoto výboru nemohou uvedeného programu účastnit fyzické nebo právnické osoby, které v okamžiku začlenění jejich zemědělské půdy do tohoto programu neutrpěly žádné ztráty příjmu vyplývající z transformace způsobu využití jejich zemědělské půdy, a tím spíše právnické osoby, které byly založeny za obchodním účelem, a sice získat finanční podpory, stanovené tímto programem, díky začlenění zemědělské půdy, kterou si pronajímají nebo mají v úmyslu si za tímto účelem pronajmout, do tohoto programu.
- 20 Vzhledem k tomu, že společnost Agrooikosystemata byla založena jako obchodní společnost, že neutrpěla žádnou ztrátu příjmu v důsledku začlenění sporné půdy do programu DVZP a že k pronájmu této půdy, jakož i jejímu začlenění do tohoto programu došlo mimoto v rozporu s ustanoveními nařízení č. 2078/92 za obchodním a výdělečným účelem, měl ústřední kontrolní výbor programu DVZP za to, že uvedená půda byla do tohoto programu začleněna neprávem, a musí z něj být vyloučena.
- 21 Z toho důvodu byla rozhodnutím ředitele ředitelství pro zemědělský rozvoj regionální správy Magnésie ze dne 14. listopadu 2007 dohoda o využívání zemědělské půdy, uzavřená mezi ministrem pro zemědělský rozvoj a potravinářství a společností Agrooikosystemata, vypovězena a půda byla vyloučena z programu DVZP.

- 22 Proti tomuto rozhodnutí podala společnost Agrooikosystemata žalobu. U Dioikitiko Efeteio Larisas (odvolací správní soud v Larise) zejména tvrdila, že jak z čl. 2 odst. 1 nařízení č. 2078/92, tak čl. 2 odst. 1 nařízení č. 746/96, jakož i rozhodnutí Komise 89/651/EHS ze dne 26. října 1989 o definici charakteristik a seznamu zemědělských produktů za účelem zjišťování Společenství o struktuře zemědělských podniků během období let 1988–1997 (*neoficiální překlad*) (Úř. věst. L 391, s. 1) a rozhodnutí 2000/115 vyplývá, že příjemci programu DVZP jsou držitelé zemědělského podniku, fyzické nebo právnické osoby, které jsou majiteli nebo nájemci, a to nezávisle na otázce, zda vykonávají zemědělskou činnost v zemědělských podnicích, které jsou již aktivní a plynou z nich příjmy ze zemědělství. Podle společnosti Agrooikosystemata je držiteli zemědělského podniku vyplácena finanční kompenzace, stanovená nařízením č. 2078/92, právě z důvodu zbavení možnosti užívat dotyčnou půdu v souladu s jejím určením.
- 23 Dioikitiko Efeteio Larisas má za to, že z nařízení č. 2078/92 a č. 746/96 vyplývá, že programu DVZP se mohou účastnit pouze osoby, pro které je zemědělství hlavní výdělečnou činností a příjem, který jim plyne ze způsobilých zemědělských podniků, je nižší z důvodu závazků a omezení, které přijaly. Uvedený soud má za to, že společnost Agrooikosystemata nevykonává žádnou zemědělskou činnost a neutrpěla žádnou ztrátu příjmů ze zemědělství z důvodu vyčlenění dotyčné půdy, takže rozhodl, že tato společnost nespĺňuje podmínky, které by jí umožnily stát se z titulu této půdy příjemcem tohoto programu.
- 24 Dioikitiko Efeteio Larisas žalobu podaou společností Agrooikosystemata tudíž zamítl.
- 25 Žalobkyně v původním řízení, která uvedenému soudu vytýká, že se opíral o nesprávný výklad nařízení č. 2078/92 a č. 746/96, podala k předkládajícímu soudu kasační opravný prostředek.
- 26 Vzhledem k tomu, že Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) měla za to, že řešení původního sporu závisí na výkladu uvedených nařízení, rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „Vyžaduje systematika nařízení č. 2078/92 a č. 746/96, aby příjemci programu DVZP měli postavení zemědělce, nebo stačí, že nesou hospodářské riziko spojené se správou způsobilého zemědělského podniku, za který nesou odpovědnost?“

K předběžné otázce

- 27 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda příjemci programu DVZP, zavedeného nařízením č. 2078/92, musí mít postavení zemědělce, nebo zda stačí, že nesou hospodářské riziko spojené se správou způsobilého zemědělského podniku, za který nesou odpovědnost.
- 28 Společnost Agrooikosystemata u předkládajícího soudu zpochybňuje výklad nařízení č. 2078/92 a č. 746/96, který zastává Dioikitiko Efeteio Larisas, podle něhož se uvedeného programu mohou účastnit pouze osoby, pro které je zemědělství hlavní výdělečnou činností a příjem, který jim plyne ze způsobilých zemědělských podniků je nižší z důvodů závazků a omezení, které přijaly.
- 29 Podle společnosti Agrooikosystemata z čl. 2 odst. 1 nařízení č. 2078/92, který v řeckém znění označuje příjemce režimu podpor zavedeného nařízením jako „κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων“ (držitelé zemědělských podniků) vyplývá, že status zemědělce není pro účast na program DVZP vyžadován.
- 30 Společnost Agrooikosystemata v této souvislosti tvrdí, že uvedené nařízení zavedlo rozlišování mezi pojmem „γεωργοί“ (zemědělci) a pojmem „κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων“ (držitelé zemědělských podniků). Tento posledně uvedený pojem, širší než prvně uvedený pojem, musí podle ní odpovídat definici obsažené v bodě B/01 přílohy I rozhodnutí 2000/115, a sice „fyzická osoba, skupina

fyzických osob nebo právnická osoba, na jejíž účet a jejímž jménem se zemědělský podnik provozuje a která je právně a hospodářsky odpovědná za zemědělský podnik, tj. nese hospodářské riziko za zemědělský podnik“

- 31 Je třeba uvést, že mezi jednotlivými jazykovými zněními čl. 2 odst. 1 nařízení č. 2078/92 existují rozdíly.
- 32 Zatímco řecká, francouzská, italská a nizozemská jazyková verze tohoto ustanovení používá pro účely označení příjemců režimu podpor stanoveného tímto nařízením pojem „držitel zemědělského podniku“, španělská, německá a anglická jazyková verze uvedeného ustanovení odkazuje na pojem „zemědělec“.
- 33 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí být ustanovení unijního práva vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech jazycích Unie a že v případě rozdílů mezi různými jazykovými verzemi unijního právního ustanovení musí být dotčené ustanovení vykládáno podle celkové systematiky a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (viz rozsudek GSV, C-74/13, EU:C:2014:243, bod 27 a citovaná judikatura).
- 34 I když řecká, francouzská, italská a nizozemská jazyková verze používá v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 207/92 spíše výraz „držitel zemědělského podniku“ než výraz „zemědělec“ pro označení příjemců dotyčného režimu podpor, mají v projednávané věci oba tyto pojmy, jak vyplývá ze systematiky tohoto nařízení, rovnocenný smysl.
- 35 To vyplývá jak z preambule nařízení č. 2078/92, která v každém z jazykových znění uvedených v bodě 32 tohoto rozsudku používá výraz „zemědělec“, a nikoli výraz „držitel zemědělského podniku“, včetně případu, kdy zejména ve čtvrtém a desátém bodě odůvodnění označuje „zemědělce“ jako příjemce režimu podpor, který zavádí, tak z článku 1 tohoto nařízení, podle něhož cílem tohoto režimu podpor je přispět k tomu, aby byl „zemědělcům“ poskytován přiměřený příjem.
- 36 Tento výklad je podpořen čl. 5 odst. 1 písm. c) nařízení č. 2078/92 týkajícího se opuštěných ploch, z něhož vyplývá, že podporu stanovenou v čl. 2 odst. 1 tohoto nařízení bylo možné poskytnout jiným osobám než zemědělcům pouze v případě, že posledně uvedené osoby nebyly k dispozici, aby zajistily údržbu opuštěné zemědělské nebo lesní půdy.
- 37 Výklad vyplývající z předcházejících úvah, podle něhož se o účast na programu DVZP mohly ucházet pouze osoby, které mají postavení zemědělce, je rovněž v souladu s cíli sledovanými nařízením č. 2078/92.
- 38 Jak totiž vyplývá z jeho druhého, desátého a jedenáctého bodu odůvodnění, toto nařízení zavedlo režim podpor Společenství, jehož hlavním cílem byla regulace zemědělské produkce (v tomto smyslu viz rozsudek Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 35).
- 39 Takovým cílem byl zejména cíl sledovaný programem DVZP, na základě něhož byla finanční kompenzace vyplácena zemědělcům, kteří se zavázali vyčlenit ze své zemědělské činnosti pro účely spojené s životním prostředím a ochrannou přírodních zdrojů část své zemědělské půdy.
- 40 V této souvislosti je třeba uvést, že pojem „zemědělská činnost“, jak je definována v čl. 2 písm. c) nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Úř. věst. L 270, s. 1 a oprava Úř. věst. 2004, L 94, s. 70; Zvl. vyd. 03/40, s. 269 a oprava Úř. věst. 2008, L 238, s. 34), který zahrnuje udržování půdy v dobrém zemědělském a environmentálním stavu, nelze použít pro účely výkladu nařízení č. 2078/92, neboť tento pojem byl

definován v rámci oddělení podpor od zemědělské produkce, tedy ve zcela odlišném kontextu, než je kontext, do něhož zapadají skutkové okolnosti věci v původním řízení. V uvedeném kontextu byly totiž zemědělské podpory poskytovány ještě hlavně na základě objemu produkce.

- 41 Z předcházejících úvah vyplývá, že programu DVZP se mohly účastnit pouze osoby, které předtím disponovaly zemědělskou produkcí.
- 42 Tento výklad je podpořen přílohou I rozhodnutí 2000/115, podle níž „[v]šichni společníci společného zemědělského podniku, kteří se účastní zemědělských prací v zemědělském podniku, jsou považováni za držitele zemědělského podniku“, přičemž zemědělský podnik je definován jako „technicko-hospodářská jednotka s jednotným řízením, která vyrábí zemědělské produkty“.
- 43 Mimoto, i když Soudní dvůr rozhodl, že environmentální cíle jsou součástí cílů sledovaných nařízením č. 2078/92, také upřesnil, že podpora forem produkce šetrnějších k životnímu prostředí zůstává, i když je zajisté skutečným cílem společné zemědělské politiky, i nadále druhořadý (v tomto smyslu viz rozsudek Huber, EU:C:2002:509, body 32 a 36).
- 44 Za těchto podmínek nelze jako společnost Agrooikosystemata tvrdit, že uskutečnění agroenvironmentálních cílů sledovaných nařízením č. 2078/92 je samo o sobě dostatečné, aby odůvodnilo poskytování podpory, kterou stanoví toto nařízení, jiným osobám než zemědělcům.
- 45 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět, že nařízení č. 2078/92 musí být vykládáno v tom smyslu, že programu DVZP podle čl. 2 odst. 1 písm. f) tohoto nařízení se mohly účastnit pouze osoby, které předtím disponovaly zemědělskou produkcí.

K nákladům řízení

- 46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

Nařízení Rady (EHS) č. 2078/92 ze dne 30. června 1992 o způsobech zemědělské produkce slučitelných s požadavky na ochranu životního prostředí a zachování přírodního prostředí musí být vykládáno v tom smyslu, že programu dlouhodobého vyčlenění zemědělské půdy podle čl. 2 odst. 1 písm. f) tohoto nařízení se mohly účastnit pouze osoby, které předtím disponovaly zemědělskou produkcí.

Podpisy.